

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
В ЛАТИНСЬКІЙ АМЕРИЦІ»**

Галузь знань			29 «Міжнародні відносини»		Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійні програми			«Міжнародні відносини та регіональні студії»		Тип дисципліни	За вибором
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять			
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна підготовка
	3	90	24	12	-	54

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Для вивчення дисципліни здобувач має володіти знаннями та навичками з навчальних курсів:	Дисципліна «Актуальні проблеми міжнародних відносин в Латинській Америці» вивчається в восьмому семестрі 4 курсу. Для вивчення дисципліни здобувач має володіти знаннями та навичками з наступних навчальних дисциплін: «Історія міжнародних відносин», «Міжнародне регіоназнавство», «Міжнародні відносини на пострадянському просторі», «Зовнішня політика України», «Зовнішня політика США»
--	---

Онлайн курси, які можуть бути корисними для попереднього вивчення та в процесі набуття компетентностей за неформальною освітою

Мета курсу: вивчення природи та закономірностей розвитку міждержавних відносин в Латинській Америці, особливостей формування міждержавних структур співробітництва африканських та латиноамериканських держав

Компетентності, в тому числі відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетентності (СК)
Передбачені стандартом:	Передбачені стандартом:
ЗК 2 - знання та розуміння предметної області спеціальності «міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» та розуміння професійної діяльності;	ФК 1 – знання про природу, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародних відносин;
ЗК 3 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності;	ФК 2 – здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, економічному, суспільному, культурному;
ЗК 5 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікативних технологій;	ФК 3 – знання про стан досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.
ЗК 6 – уміння виявляти та вирішувати проблеми	ФК 4 – знання про природу, джерела та інститути зовнішньої політики держави;
ЗК 7 – уміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення;	ФК 5 – здатність самостійно досліджувати проблеми міжнародних відносин, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень;
ЗК 9 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті.	ФК 6 – здатність виявляти можливі як безпосередні, так і потенційні загрози та виклики міжнародній безпеці та основні напрями політики щодо зменшення та нейтралізації ризиків;
	ФК 7 – розуміння основ сучасної світової економічної системи та структури міжнародних економічних відносин, та їх впливу на структуру й динаміку

	<p>міжнародних відносин та зовнішньої політики держав;</p> <p>ФК 8 – знання засад дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами);</p> <p>ФК 9 – розуміння міжнародних інтеграційних процесів та місця в них України;</p> <p>ФК 10 – знання та розуміння національних інтересів України на міжнародній арені;</p> <p>ФК 12 – знання природи та еволюції міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними;</p> <p>ФК 13 – здатність до комунікації та здійснення інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами);</p> <p>ФК 14 – знання про міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини;</p> <p>ФК 15 – володіння іноземними мовами на професійному рівні, виконання усного та письмового перекладу з фахової тематики міжнародних відносин.</p>
--	--

Результати навчання (програмні результати навчання – ПРН)

Результати навчання, передбачені стандартом:

- ПРН 12 – проводити самостійні дослідження проблем міжнародних відносин із використанням наукових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів.
- ПРН 13 – аналізувати та оцінювати концептуальні підходи до вирішення проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики;
- ПРН 31 – здійснення політичного огляду міжнародних подій та виявлення проблем в міжнародних відносинах;
- ПРН 41 – знання актуальних проблем міжнародних відносин в Латинській Америці.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема	Вид заняття	Розподіл балів	Форми та методи навчання (форми робіт, за які здобувач отримує бали)
Тема 1. Латинської Америка: основні етапи історичного розвитку регіону	Лекція 1	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 1	10	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
	Лекція 2	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 2. Військово-політичні конфлікти в Латинській Америці та шляхи їх вирішення	Лекція 3	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 2	10	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
	Лекція 4	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 3. Країни Латинської Америки в системі міждержавних відносин	Лекція 5	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення

	Семінар 3	10	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
	Лекція 6	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 4. Інтеграційні процеси в Латинській Америці	Лекція 7	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 4	10	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
	Лекція 8	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 5. Регіональні та позарегіональні актори: роль та місце в системі міжрегіональних відносин у Латинській Америці	Лекція 9	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 5	10	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
	Лекція 10	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 6. Країни Латинської Америки: особливості міждержавної взаємодії в другій половині XX – у XXI ст.	Лекція 11	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 6	10	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
	Лекція 12	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Підсумковий контроль знань		40	Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Структура залікової роботи: 2 теоретичних питання, які містяться в заліковому білеті. Максимальна кількість балів за відповідь на кожне запитання – 20 балів. У разі використання заборонених джерел під час заліку студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку. У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти надається можливість скласти залікову роботу в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Актуальні проблеми міжнародних відносин в Латинській Америці».
Додаткові бали в рамках неформальної освіти			Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, проектна робота тощо.

СИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ (дистанційний курс) –

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні журнали для поглибленого вивчення дисципліни

- 1) Актуальні проблеми міжнародних відносин
- 2) Актуальні проблеми політики
- 3) Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченка. Серія: Міжнародні відносини
- 4) Вісник Львівського національного університету. Серія: Міжнародні відносини
- 5) Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Караїзна. Серія «Міжнародні відносини, економіка, країнознавство, туризм»; Серія «Історія»
- 6) Зовнішні справи
- 7) Стратегічні пріоритети

1. Бессараб Т. Особливості латиноамериканського регіоналізму в контексті регіональної безпеки. *Політичні науки*. Вип. 2. № 1. 2016. С. 1–8.
2. Головченко В. Регіонознавство: Азія, Африка й Латинська Америка: навчальний посібник. Київ: Дипломатична академія України при МЗС України, 2013, 352 с.
3. Гольцов А.Г. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Країнознавство» (нові незалежні держави), «Країнознавство» (країни Європи та Північної Америки), «Країнознавство» (країни Азії, Австралії та Океанії), «Країнознавство» (країни Африки та Латинської Америки) (для бакалаврів), Київ, МАУП, 2008, 110 с.
4. Зазуляк З. Фактор США у регіоні Латинської Америки на сучасному етапі. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. Вип. 120 (Ч. I). 2014. С. 173 – 181.
5. Орлова Т.В. Сучасна політична історія країн світу: навчальний посібник. Київ: Знання, 2013. 677 с.
6. Пахомов В.Ф., Чувпило О.О. Наливайченко В.О., Юрченко О.О. Міжамериканська система у контексті міжнародних відносин. Навчальний посібник. Харків: ІСМВ. 2006. 184 с.
7. Строганов А.И. Латинская Америка в XX веке: Пособие для вузов. М.: Дрофа, 2002, 416 с.
8. Bush G.W. Decision points. New York, Broadway: Paperbacks. 2010. 497 p.
9. Clinton B. My life. New York, Alfred A. Knopf. 2004. 957 p. xliii.
10. Powel C., Persico J. E. My American journey. New York, Ballantine books. 640 p.
11. Rice C. No higher honor. A memoir of my years in Washington. New York, Broadway: Paperbacks. 765 p.
12. Кулінич Т. О. Розвиток взаємин країн Латинської Америки та Європейського Союзу в контексті ібероамериканської спільноти націй. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. Вип. 118. (Ч. I). 2014. С. 76–89. URL: [http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=apmv_2014_118\(1\)_10](http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=apmv_2014_118(1)_10)
13. Поліщук К. Міждержавні конфлікти у Південній Америці: причини, еволюція, стратегії врегулювання. *Вісник Львівського університету*. Серія міжнародні відносини. 2012. Вип. 30. С. 53 – 67. URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=VLNU_Mv_2012_3_0_9
14. Ткач А.І. Політика США щодо країн Латинської Америки в період президентства Обами. *Політологічний вісник*. 2015. Вип. 79. С. 490 – 499. URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=Pv_2_015_79_50
15. Aguirre L. M. Relations Between Latin America and the United States: Balance and Prospects. P. 16 – 22. URL: http://biblioteca.clacso.edu.ar/clacso/sur-sur/20100711014703/2_Aguirre.pdf
16. Contemporary Latin American thinking on International Relations: theoretical, conceptual and methodological contributions. *Revista Brasileira de Política Internacional*. 2016. 59 (1). P. 1 – 32. URL: <https://www.scielo.br/j/rbpi/a/hPzbpPMSvbLvBRKfbbXZjPc/?format=pdf&lang=en>
17. Foreign Policy Analysis in Latin American democracies: the case for a research protocol. *Revista Brasileira de Política Internacional*. 2016. 59 (1). P. 1 – 18. URL:

<https://www.redalyc.org/pdf/358/35845665006.pdf>

18. Frasson-Quenoz F. Latin American Thinking in International Relations Reloaded. *Oasis*. № 23. Enero-Junio. 2016. P. 53–75. URL: <file:///C:/Users/Downloads/Dialnet-LatinAmericanThinkingInInternationalRelationsReloa-5567513.pdf>

19. Niu H. A New Era of China-Latin America Relations. *Anuario de Integración*. 2015. № 11. P. 39 – 51. URL: <http://www.cries.org/wp-content/uploads/2016/02/03-Niu.pdf>

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. Перескладання заліку відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації.
- Здобувачі вищої освіти мають слідувати принципам академічної доброчесності. У разі виявлення факту плагіату у виконаних роботах здобувач отримує за завдання 0 балів.
- Передбачено перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Для зарахування теми або частини теми здобувач надає відповідний сертифікат, де зазначені результати навчання та обсяг курсу (модуля) у годинах (кредитах ЄКТС). Передбачається зарахування результатів навчання у разі, якщо здобувач вищої освіти прослухав аналогічний курс (або його частину) у будь-якому університеті України або Європи, був учасником міжнародних проєктів Жан-Моне модуль, К1, у межах якого вивчалась така ж дисципліна (його частина), або слухачем такого ж дистанційного курсу на платформі «Prometheus», Coursera та інших, і при цьому має підтвердження – сертифікат про результати навчання (оцінку).

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Усний виступ, презентація, дискусія, відповіді на питання	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом; виявляє творчі здібності; здатен самостійно ставити та вирішувати завдання; самостійно знаходити та використовувати матеріал; вільно самостійно та аргументовано викладає його під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; демонструє вміння самостійно робити висновки; студент активно працює протягом семінарського заняття; впевнено відповідає на додаткові запитання; відповідь обов'язково супроводжується інформативною презентацією.	10
	Відповідь студента є правильною, обґрунтованою, логічною, містить аналіз і систематизацію; зроблені аргументовані висновки; студент активно працює протягом усього семінарського заняття; показує глибоке оволодіння лекційним матеріалом; здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; студент активно працює протягом семінарського заняття; впевнено відповідає на додаткові запитання; відповідь супроводжується презентацією.	9
	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом; обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; вміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити та розв'язувати завдання; самостійно оцінює життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; відповідь супроводжується презентацією; під час	8

	<p>відповідей на додаткові запитання мають місце деякі неточності.</p> <p>Студент демонструє достатньо систематизовані знання навчального матеріалу; аргументовано використовує їх; вміє знаходити джерело інформації та аналізувати її під час усних виступів та письмових відповідей; розкриває зміст теоретичних питань; відповідь супроводжується презентацією, яка містить певні неточності; при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі незначні помилки.</p>	7
	<p>В цілому студент володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності; студент припускається помилок, відповідаючи на додаткові питання; відповідь супроводжується презентацією, в оформленні якої присутні серйозні помилки.</p>	6
	<p>Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом; студент в цілому оволодів суттю питань з даної теми, втім, відсутні глибокий та всебічний аналіз представленого матеріалу, а також його обґрунтування та аргументація; студент не проявляє активності на практичних заняттях, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу.</p>	5
	<p>Відповідь відтворює основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає їх зміст під час усних виступів та письмових відповідей; недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому неточності; відповіді на запитання містять логічні та фактографічні помилки; відповідь не супроводжується презентацією.</p>	4
	<p>Студент частково володіє навчальним матеріалом, допускаючи при цьому суттєві помилки; не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей; відсутні відповіді на додаткові запитання; відповідь не супроводжується презентацією.</p>	3
	<p>Студент демонструє фрагментарні знання; не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки; відповідь не супроводжується презентацією.</p>	2
	<p>Студент фактично не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань; презентацій відсутня.</p>	1
Самостійна робота		
Тема 1	<p>Підготовка до усного опитування на тему «Латинської Америка: основні етапи історичного розвитку регіону» з наступних питань: геополітичні, природно-кліматичні, етно-демографічні, культурно-цивілізаційні, історичні, суспільно-економічні особливості розвитку країн Латинської Америки. Колонізація континенту та її наслідки. Антиколоніальна боротьба та її наслідки. Процес становлення незалежних держав у Латинській Америці та специфіка їх розвитку у XIX – першій половині XX ст.</p>	9 годин
Тема 2	<p>Підготовка до усного опитування на тему «Військово-політичні конфлікти в Латинській Америці та шляхи їх вирішення» з наступних питань: фактори, що сприяють появі конфліктів у країнах Латинської Америки. Локальні конфлікти на континенті у XIX – XX ст. Лінії міжетнічних конфліктів у Латинській Америці на сучасному етапі</p>	9 годин

Тема 3	Підготовка до усного опитування на тему «Країни Латинської Америки в системі міждержавних відносин» з наступних питань: Особливості економічного розвитку регіону. Роль країн Латинської Америки в світовому господарстві. Країни регіону в системі зовнішньоекономічних зв'язків. Політичні процеси в країнах Латинської Америки та їх вплив на характер міждержавних відносин у регіоні.	9 годин
Тема 4	Підготовка до усного опитування на тему «Інтеграційні процеси в Латинській Америці» з наступних питань: регіональна інтеграція країн Латинської Америки та її специфіка, роль та місце країн Латинської Америки в глобалізаційних проектах, економічні та політичні міждержавні об'єднання в Латинській Америці.	9 годин
Тема 5	Підготовка до усного опитування на тему «Регіональні та позарегіональні актори: роль та місце в системі міжрегіональних відносин у Латинській Америці» з наступних питань: Латинська Америка та зовнішньополітичні інтереси США. Нафтовий фактор та його вплив на міжнародні процеси в Латинській Америці. Бразилія як регіональний лідер: прагнення до зовнішньополітичної автономії. Аргентина: роль та місце в Латинській Америці. Китай як позарегіональний актор у Латинській Америці	9 годин
Тема 6	Підготовка до усного опитування на тему «Країни Латинської Америки: особливості міждержавної взаємодії в другій половині ХХ – у ХХІ ст.» з наступних питань: Прорвідні держави регіону та основні протиріччя між ними. Проблеми двосторонньої взаємодії країн латиноамериканського регіону. Бразилія та Аргентина: суперечливість розвитку двосторонніх відносин.	9 годин
	Разом	54 години